ทุนและการสร้างทุนของผู้นำสตรี ภาคประชาสังคม จังหวัดชลบุรี ด้วยแนวคิดทุนของ ปิแอร์ บูร์ดิเออ*

รุ้งนภา ยรรยงเกษมสุข**

Received: 16 September 2022

Revised: 16 March 2023

Accepted: 27 March 2023

รัฐศาสตร์สาร ปีที่ 44 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2566): หน้า 81-125

^{*} บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง ทุนกับผู้นำชุมชนสตรี โดยได้รับทุนสนับสนุน การวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา This article is a part of 'Capitals and Female Community Leaders' research project, faculty of political science and law, Burapha university.

^{**} รองศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา; อีเมล: yrungnapa2002@hotmail.com

Capitals and Capital Formation of Female Community Leaders in Chonburi Province through Pierre Bourdieu's Concept of Capital

Rungnapa Yanyongkasemsuk***

^{***} Assoc. Prof. Dr., faculty of political science and law, Burapha university.; Email: yrungnapa2002@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องทุนกับผู้นำชุมชนสตรี ใน จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาทุนและการสร้างทุนตามกรอบแนวคิดของปิแอร์ บูร์ดิเออ กับการเป็นผู้นำชุมชนสตรี โดยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนสตรี จำนวน 8 คน การทำงานในระดับชุมชน ทุนมีความสำคัญต่อการทำงานและการ เป็นผู้นำชุมชน กล่าวคือ 1) ทุนทางเศรษฐกิจ การทำงานภาคประชาสังคม ไม่มี เงินเดือนค่าจ้าง มีเพียงเบี้ยประชุม และค่าน้ำมันในการเดินทาง ผู้นำชุมชนจึง ต้องมีอาชีพที่พอเลี้ยงชีพได้ เพื่อจะได้ไปทำงานชุมชนได้ 2) ทุนทางวัฒนธรรม พบว่า สำหรับทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในร่างกายหรือฮาบิตุส มีความสำคัญกับการ เป็นผู้นำอย่างมาก และสามารถเห็นทุนนี้ผ่านการแสดงออกแนวกิริยา หรือ ปฏิบัติการ ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปของสถาบันการศึกษามีความสำคัญในแง่ของ การเป็นพื้นที่ในการสร้างและบ่มเพาะคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ แต่ไม่ได้มี ความสำคัญในแง่ของการรับประกันคุณสมบัติ และทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปวัตถุ ที่พบว่ามีความสำคัญต่อผู้นำชุมชนน้อยมาก 3) ทุนทางสังคม คือเครือข่ายความ สัมพันธ์ตั้งแต่ระดับชุมชนจนระดับชาติ การมุ่งมั่นทำงาน พบปะบ้าน เข้าร่วม ประชุม คือที่มาสำคัญของทุนทางสังคม 4) ทุนสัญลักษณ์ ได้มาจากการทำงาน จนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยกย่อง ทุนเหล่านี้ถูกสร้างและสั่งสมผ่าน ยทธศาสตร์การผลิตซ้ำที่ครอบครัวและสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญ และ ยุทธศาสตร์การแปลงซ้ำที่ต้องใช้เวลาในการแปลงทุน รูปแบบและปริมาณของ ทุนมีส่วนสำคัญในการกำหนดตำแหน่งและความสัมพันธ์กับตำแหน่งอื่นๆ ใน สนาม และในฐานะผู้นำชุมชนสตรี การใช้คุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง การ วางตัว และการปรับตัว ได้แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ และการ ครดาเง้าของเพศสาย

คำสำคัญ: ทุน, ปีแอร์ บูร์ดิเออ, ผู้นำชุมชน, ผู้หญิง

Abstract

This article is part of a research on women community leaders in Chonburi Province. The objective of the study is to examine capital and capital formation by applying the conceptual framework of Pierre Bourdieu to women's community leadership in the Thai context. Data were collected by in-depth interview with eight female community leaders. Capitals are vital to work and community leadership across the following dimensions: (1) Economic capital: Working in the civil society sector have no salary, no wages, merely meeting allowance and mileage claims. Community leaders must have their own career that sufficient to life and allow them to work for the community. (2) Cultural capital: In the form of embodied state or habitus is a very significant for leadership and can be seen through disposition or practice. For an institutionalized state, it is important in terms of providing a space to build and nurture leadership qualities but it does not quarantee the qualification. For objectified state, it has less important to community leaders. (3) Social capital: Having a social network from community level to national level, is significant. The sources of this capital are work and participation in various activities. (4) Symbolic capital: Award and dedication until people in the area think of this is natural symbolic capital. This capital is built and accumulated through a reproductive strategy in which families and educational institutions play a key role. This also entails a reconversion strategy; in that it takes time to convert. Forms and quantity of capital play a vital role in shaping one's position and its relationship to other positions in the field. As women community leaders, the use of the attributes of being a woman, one's manner, and adaptation has shown the symbolic violence and male domination.

Keywords: Capital, Pierre Bourdieu, Community Leader, Woman